

► TEMA

La importància dels museus per educar

Dos dies per debatre i posar en comú tota una sèrie d'estudis i investigacions al voltant de la museologia dins el territori de l'Euroregió i des de diferents perspectives.

Seminari Museus d'Història de les Ciutats i d'Etnologia. Museus i Educació

✶ Xavier Jiménez González *

Esels pròxims dies 5 i 6 de novembre se celebrarà a través del format de videoconferència el seminari titulat: 'Museus d'Història de les Ciutats i d'Etnologia. Museus i Educació'. Es tracta de la primera activitat virtual vinculada al projecte cultural 'Realitat museística i diàleg euroregional', al qual participen i col·laboren diverses institucions i uni-

versitats públiques. L'horari previst és de les 16 a les 19 hores, tant el dijous 5 com el 6 de novembre.

Aquesta trobada havia quedat planificada pel passat mes d'abril, però arran de la situació sanitària que vàrem viure en aquell moment es va posposar. En l'actualitat, i en vista de la complexitat derivada de la gestió i la logística per dur-ho a terme de manera presencial, finalment s'ha decidit organitzar-lo mitjançant la plataforma en línia de Zoom.

D'aquesta manera qualsevol per-

sona interessada per la museologia i les seves diferents vessants d'anàlisi en les quals ha quedat dividit el programa: didàctica, història, sociologia, etnologia, educació, esports, etc., podrà connectar-se i seguir les sessions en directe des d'un ordinador o un dispositiu mòbil. L'encontre virtual

comptarà amb la presència i participació de professorat universitari, així com distintes directores de museus que explicaran de primera mà la realitat d'una part de la museologia de l'Euroregió.

Tota la informació pel que fa a la connexió, programa, horaris, etc. es pot consultar a la pàgina del projecte: museusieu-roregio.uib.cat

És una activitat gratuïta; també es lliurarà un certificat d'assistència a les persones que ho demanin (el requisit és registrar-se al formulari d'inscripció disponible a la mateixa pàgina web del projecte).

Per acabar, cal comentar que la previsió és enregistrar les ponències, que tindran una durada al voltant dels 20 minuts, i posteriorment penjar-les perquè estiguin disponibles i afavorir la seva consulta i difusió.

* Documentalista i estudiant de doctorat

► TEMA

Paisatges poètics

La imatge poètica i literària del paisatge comença a fer-se present en els escriptors i poetes del romanticisme i amb el pas del temps, altres autors contemporanis han anat recuperant. A Mallorca en tenim exemplars com el poema *Lo pi de Formentor*, de Miquel Costa i Llobera.

El paisaje mallorquín: poesía entre los árboles

✶ Valeria Carbajal Rivera *

Entre 1784 y 1785 Antonio Despuig i Dameto organizó lo que se podría denominar el primer mapa de carácter paisajístico de Mallorca, considerándolo así por ser el primero con una visión más arqueológica, natural y artística. Según Bujosa en su artículo del 2009

'Antoni Despuig i Dameto, el mapa de Mallorca (1784-1785) i la Societat d'Amics del País', contrario de los otros mapas de la época, este no tenía como objetivo la precisión cartográfica o el interés militar, sino que tenía más un carácter enciclopédico en el que reunía información colectiva de diferentes especialistas que se interpretan de manera gráfica y textual, para poder mostrar una imagen general de la isla de Mallorca y así describir sus ca-

racterísticas geográficas más singulares, como es su relieve, vegetación, hidrografía, la red de caminos, la toponimia, los usos del suelo, los aspectos históricos y las agrupaciones de casas.

En el mapa, se ven 36 viñetas que representan el paisaje de Mallorca a través del valor forestal, topográfico, monumental, urbano y vernáculo; utilizando estos elementos como idearios de la imagen de la época, convirtiéndose fácilmente

en una imagen postal para identificar la isla. Aquí la singularidad paisajística se compone de la combinación de sus aspectos naturales y sus aspectos estéticos.

Celebrando el paisaje mallorquín, este 7 de noviembre a las 11.00 horas en la finca Ca na Xesca, en Camí Vell de Sineu km 7, comienza el ciclo 'Poesía entre los árboles'. Según su organizador el arquitecto y poeta Joaquín Longhi, el ciclo busca aunar la cultura y la naturaleza para regalar palabras a los árboles, la tierra y el paisaje. Se hilvanarán el paisaje, mediterráneo y el lenguaje en la voz de poetas invitados que irán compartiendo sus versos inspirados en el folclore, la cultura, la arquitectura, tradiciones, la gente y todos los elementos que componen el paisaje mallorquín.

* Arquitecta i estudiant del Màster en Patrimoni cultural per la UIB

► TEMA

Malalties que són també protagonistes

L'autor fa un breu repàs de les nombroses ocasions en què els escriptors clàssics i moderns han tractat aspectes demogràfics, socials, culturals i econòmics provocats per diferents pandèmies i que fan part de les seves històries

Pandèmies i Literatura

✶ Gabriel Ensenyat Pujol *

A pesar que durant aquests mesos hem sentit a betzef que la COVID-19 era una cosa 'nova', la veritat és que no és així. En absolut. Tenim constància de pandèmies víriques i bacteriològiques des que disposam de textos escrits. Considerar l'actual situació com una cosa 'nova', d'efectes inesperats, etc. l'únic

que palesa és la incapacitat de la societat per fer cas a les lliçons que ens hauria de proporcionar la història. Aquests mesos s'ha parlat molt de les epidèmies al llarg del temps. Menys, però, del ressò que se n'ha fet la literatura. I això és el que ara comentarem, només a partir d'algunes obres molt significatives.

L'epidèmia més mortal de totes les conegudes és la pesta negra que assolà una bona part de la humanitat entre 1347-1352. Si hom en vol llegir un relat de gran intensitat,

pot recórrer a les pàgines introductòries del *Decamerò*, de Boccaccio. L'autor, que va sobreviure a la pandèmia, ens en proporciona un retrat molt viu, amb els símptomes i la reacció de la gent («molts menjaren el dematí amb els seus pares i amics i el vespre soparen a l'altre món amb els seus avantpassats»). Petrarca, que també va sobreviure, no ens en deixà cap relat semblant però sí la constància de la mort de la seva estimada Laura. En

ple romanticisme, Alessandro Manzoni, a la seva novel·la *Els promesos*, aprofita l'avinentsa d'haver-se topat, mentre escrivia l'obra, amb les actes d'un procés acusatori contra unes persones acusades de propagar la pesta que el 1630 causà estralls a Milà (i a molts altres llocs) i n'insereix dos capítols. Més tard hi tornà amb una obra dedicada a la qüestió, *Història de la columna infame*, una crítica feroç contra una justícia que només cercava condemnar innocents a qui s'atribuïa la propagació de la malaltia. I, en fi, al segle XX tenim *La pesta* d'Albert Camus, en què l'autor sospesa el comportament de la gent i la solidaritat humanitària davant aquesta mena de situacions.

* Professor del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB

COORDINACIÓ

Sebastià Serra i Busquets

Antoni Vives Reus

Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)